

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Kontrol med Korn og Foderstoffer i Københavns Frihavn i Aaret 1917.

Af Inspektør *James Hoyer.*

Som det var at vente, vilde de to foregaaende Aars store Kontrol ikke blive fortsat i 1917, idet den vedvarende Verdenskrig og især den Udvikling, den har taget til Skade for de neutrale Lande, jo ogsaa har standset al Eksport af Korn- og Foderstoffer fra Amerika til Danmark, og da de for Haanden værende Lagre snart dels rømmedes, dels lagdes under Beslag af Staten, som forbød Udlevering, hvorved al Handel saa at sige ganske standsede, ophørte efterhaanden ogsaa Kontrol-lingen, som jo er nøje knyttet til Handelens større eller mindre Fart.

Imidlertid traadte andet Arbejde i Stedet, bl. a. For- delingen af den Majs, som Staten rationerede til de statsanerkendte Svineavlscentre i Danmark, ligesom ogsaa Overkommandoen betroede Kontrollen Inspektionen ved Købet af Majs til Hærens Heste samt Tilsynet med denne Majs' Tørring og senere Udlevering og Eks- pedition. Endvidere Tilsyn ved Modtagelsen af Brød- korn, Havre, Blandsæd o. lign., som er indgaaet og indgaar fra Provinserne til København for Statens Regning.

Kontrollen har heldigvis derfor ikke behøvet at re- ducere sit Personale, men tværtimod haft Beskæftigelse til dette hele Aaret.

Der blev kontrolleret sidste 3 Aar følgende Kvanta:

1915.....	163,675	Tons	} à 1000 kg
1916.....	124,686	—	
1917.....	78,191	—	

og Aaret 1917 viser saaledes en Nedgang af ca. 37 % imod 1916.

Importen til Frihavnen af Majs og Foderstoffer viser ogsaa en betydelig Nedgang, og tages nævnte 3 Aar frem, ser Tallene saaledes ud:

	Majs	Byg	Oliekager	Klid
1915.....	168,000	21,600	91,000	7,200
1916.....	141,000	19,300	56,600	900
1917.....	76,000	4,300	27,000	400

Tallene er angivne i Tons à 1000 kg og maa forstaaes som »cirka«, men kommer dog de rette Forhold temmelig nær.

De forskellige Varer, som passerede Kontrollen 1917, bestod af:

Majs.....	33,073,370	kg
Hvede.....	888,326	-
Rug.....	317,503	-
Byg.....	422,320	-
Havre.....	6,440,926	-
Blandsæd.....	1,754,803	-
Hvedemel.....	70,000	-
Kartoffemel.....	500	-
Havregryn.....	17,984	-
Hvedeklid.....	403,471	-
Bomuldsfrøkager.....	30,861,823	-
Rapskager.....	221,995	-
Kokoskager.....	211,214	-
Hørfrøkager.....	233,139	-
Palmekager.....	25,103	-
Jordnødkager.....	1,314,313	-
Soyakager- og Skraa.....	469,485	-
Risfodermel.....	21,799	-
Majsmel.....	19,978	-

Transport... 76,768,052 kg

	Transport...	76,768,052 kg
Jordnødmel		325,000 -
Svinemel		83,180 -
Malt		100,000 -
Foderblanding		96,964 -
Melassefoder		302,184 -
Tørvemelasse		40,267 -
Blodfoder		1,259 -
Ærter		119,181 -
Kød- og Benmel		48,751 -
Græsfrø		10,000 -
Halm		50,040 -
Cement		110,000 -
Kul- og Kokessmuld		136,174 -
	Ialt...	<u>78,191,052 kg</u>

Disse Varer fordeler sig paa Aarets forskellige Maaneder saaledes, som Tabel I udviser.

Med Hensyn til Varernes Kvalitet er ikke stort at sige, idet denne faldt omtrent som foregaaende Aar.

Majs indkom hovedsagelig i Aarets første Halvdel, dels fra Nordamerika, dels fra La Plata. En Del af den nordamerikanske Majs indkom noget beskadiget og viste sig senere under Lagringen mindre holdbar; dette skyldtes dog nok i væsentlig Grad Skibenes Ophold i Inspektionshavnene, som forlængede Rejserne meget. La Plata Majsens derimod var gennemgaaende god, men led af den sædvanlige Skavank: Krebs og tør Varme. I Almindelighed betyder Krebs i Majs ikke noget, men man kan vel nok sige, at Næringsværdien forringes lidt, thi Krebsene er graadige Insekter, som æder væk af Kærnerne.

Byg indkom fra Amerika, dels direkte fra San Francisco, dels fra nordamerikanske Havne. Den kaliforniske Byg, som særlig anvendtes her til Maltning, var ret køn, men noget spids og en Del befængt med Ukrudsfrø. Byggen fra de nordligere Distrikter faldt noget bedre end den almindelige Sortehavskvalitet.

Bomuldsfrøkager, hvoraf flere Ladninger, lige-

Tabel I. Oversigt over kontrollerede Varer

1917	Majs	Hvede	Rug	Byg	Bomuldsfrø- kager	Hvedeklid	Rapskager	Palmekager	Jordnød- kager	Kokoskager	Hørfrokager
Januar	4364	60	14	20	3745	403	20	»	59	10	15
Februar	4550	63	»	»	3824	»	»	»	825	25	94
Marts	1652	61	210	160	10030	»	172	»	81	35	63
April	4890	67	88	172	2474	»	30	25	296	85	59
Maj	3983	106	5	»	1737	»	»	»	53	10	»
Juni	3587	107	»	»	2920	»	»	»	»	»	»
Juli	5591	58	»	»	1186	»	»	»	»	46	»
August	173	91	»	»	4241	»	»	»	»	»	»
September . .	»	153	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Oktober . . .	»	122	»	»	600	»	»	»	»	»	»
November . .	3779	»	»	70	»	»	»	»	»	»	»
December . .	504	»	»	»	105	»	»	»	»	»	2
Ialt	33073	888	317	422	30862	403	222	25	1314	211	233

Ialt 78,191,052 kg

Tabel II. Oversigt over kontrollerede Varer i Aarene

Aar	Majs	Hvede	Rug	Byg	Havre	Diverse Mel og Gryn	Bomuldsfrø- kager	Bomuldsfrø- mel	Soyakager og -skraa	Foder Hvede
1896	1491	»	»	»	»	»	115	»	»	»
1897	38205	»	»	2	»	»	248	»	»	»
1898	18530	69	105	684	»	»	3346	»	»	»
1899	45651	»	12	258	»	70	6891	138	»	»
1900	37314	18	805	50	50	»	2710	524	»	»
1901	25162	1612	1297	2793	6	»	23114	326	»	»
1902	100654	2618	7642	3847	»	»	28351	1958	»	»
1903	50811	1043	6639	9411	»	605	27031	2102	»	»
1904	31674	1250	2836	18992	18	332	19749	1631	»	»
1905	64228	178	4008	14559	229	330	47980	1819	»	»
1906	76766	603	1914	6157	333	5	49669	734	»	»
1907	51622	2640	898	536	109	423	44830	776	»	»
1908	38061	2747	2809	1762	919	556	33220	1034	»	»
1909	26330	1805	2144	9295	730	322	34749	347	2294	»
1910	25942	2328	3754	9160	1328	310	25487	226	4905	»
1911	52878	3047	3942	6671	1365	93	25329	61	1518	»
1912	47322	9984	953	2367	451	17	35300	126	193	»
1913	49519	2889	1235	2720	1372	334	26718	»	634	1226
1914	33071	1564	1503	3296	2258	8	14008	»	301	776
1915	67751	1528	1637	18645	1093	356	54163	»	2837	»
1916	74958	2118	454	1222	976	1020	30230	»	4265	»
1917	33073	888	317	422	6441	88	30862	»	470	»
Ialt	991013	38929	44904	112849	17678	4869	564100	11802	17417	2002

Ialt 2,091,716,000 kg

i Aaret 1917 (anført i 1000 kg).

Soyakager & -skraa	Havre	Havregryn	Hvedemel	Malt	Risfodermel	Ærter	Jordnød-kagemel	Blandsæd	Melassefoder	Foderblanding	Græsfrø	Diverse
100	45	»	20	»	17	»	»	»	5	9	»	»
135	129	»	»	100	5	»	325	»	»	14	»	»
31	296	»	»	»	»	»	»	»	3	1	»	»
66	82	»	»	»	»	»	»	»	»	22	»	»
94	»	»	»	»	»	»	»	»	»	51	»	»
44	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	46
»	»	»	»	»	»	34	»	»	»	»	»	216
»	»	»	»	»	»	68	»	»	»	»	10	»
»	2200	18	50	»	»	10	»	689	5	»	»	»
»	2450	»	»	»	»	»	»	694	282	»	»	40
»	1239	»	»	»	»	7	»	372	48	»	»	148
470	6441	18	70	100	22	119	325	1755	343	97	10	450

= 78,191 $\frac{52}{1000}$ Tons.

1896—1917, begge Aar inkl. (anført i 1000 kg).

Malt	Hvedeklid	Solsikke-kager	Rapskager	Palmekager	Jordnød-kager og Mel	Hampe- og Kokos-kager	Diverse Foderstoffer	Diverse Græsfrø	Maltspirer og Risfodermel	Bælgfrugter og Tapioca	Blandsæd	Oliefr og Kunstgødning
»	»	45	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	31	33	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	628	135	106	30	»	»	»	»	»	»	»	»
»	1392	324	677	53	»	»	»	»	»	»	»	»
»	1749	2336	714	56	»	»	»	»	»	5	»	»
»	1713	5970	714	92	»	346	12	»	»	»	»	»
»	18232	7471	1174	124	2746	485	208	»	23	»	»	1256
»	7329	8025	839	85	292	48	340	»	9	»	»	50
»	8266	7273	2102	64	890	320	298	»	21	»	»	6
»	9908	4688	1925	89	461	339	1191	»	13	»	»	»
»	7923	4527	954	66	1153	362	626	»	61	2	»	50
»	12438	4273	568	95	889	322	189	»	265	»	»	729
»	5022	13013	120	84	662	661	631	»	2260	3	»	1650
»	5582	9764	156	144	569	481	239	23	1249	1101	»	»
»	4726	2323	354	119	1526	931	837	47	119	58	»	»
»	5085	8817	350	112	1682	1510	802	106	94	17	»	20
»	3717	6633	394	24	1504	529	683	31	38	2794	»	»
»	3092	6662	53	90	1582	243	209	84	56	210	»	152
»	1899	5823	712	383	1711	376	2747	41	451	202	»	»
»	4766	1	1086	926	1977	321	1934	45	3124	»	»	1480
»	339	»	484	1277	1119	2971	471	105	315	»	»	2360
100	403	»	222	25	1639	211	1123	10	22	119	1755	»
100	104240	98136	13710	3938	20402	10456	12540	492	8120	4511	1755	7753

= 2,091,716 Tons à 1000 kg.

som i Fjor, ankom uden Emballage, var for nogle af Ladningernes Vedkommende simple baade af Udseende og Kvalitet.

Jordnødkager var dels fra La Plata i smukke Varer og dels fra Nordspanien af ringere Kvalitet.

Raps- og Hørfrøkager importeredes fra Amerika og viste for begge Sorters Vedkommende en baade smuk og god Kage.

Ærter. Disse, som var af kanadisk Oprindelse, var tørrede i Amerika og bestod saavel af gule som grønne, Kvaliteten var god, ret ren, og er vistnok i overvejende Grad anvendt til Hestefoder. Dog bruges sikkert ogsaa en Del til Menneskeføde.

Da Centralmagterne hen paa Sommeren iværksatte den udvidede Blokade og gjorde Farezonen større, standsede Importen ganske. Dog indkom medio November en Sejlerladning Majs fra La Plata, som dog straks overtoges af Staten.

I Aarets Løb er foretaget 3,464 enkelte Forretninger, eller ca. 10 pr. Dag, imod 7,931 forrige Aar. Der blev udstedt 2,261 Stkr. Certifikater, eller ca. 6 pr. Dag, imod 6,054 forrige Aar. Aaret regnet til 360 Arbejdsdage.

Siden Kontrollens Oprettelse 1894 og til Slutningen af 1917 er ialt i Vægt passeret Kontrollen:

2,091,716,000 kg

eller 2,091,716 Tons à 1000 kg,

hvorom henvises til Tabel II. Omsat i Ladninger à 4000 Tons repræsenterer dette Tal ca. 525 Ladninger.

Kontrollen skal, i Lighed med foregaaende Aar, slutte Beretningen med at udtale, at Arbejdet fremdeles udføres saa forsvarligt og samvittighedsfuldt som overhovedet mulig; men noget materielt Ansvar for Uheld, som maatte ske under Kontrollens vanskelige Arbejde, kan ikke paalægges Kontrollen.

Frihavnen, den 8. Januar 1918.